

בית המשפט המחוזי בבאר שבע

רמ"ש 22-01-45837 פ' נ' א'

בפני כבוד השופטת גאולה לוי

מבקש
א.פ.
ע"י ב"כ עוה"ד סער רשף

נגד

ר.א.

משיבה

משיבה

החלטה (נוסח מצונזר לפרסום)

1 לפניי בקשת רשות ערעור על החלטת בית המשפט לענייני משפחה באשדוד (כב' השופטת ע' גיא)
2 מיום 4.1.2022 בתמ"ש 80810-01-19, לדחות בקשת המבקש לקיים דיון הוכחות באמצעות
3 היוועדות חזותית.

4

5 1. בין הצדדים, אח ואחות, מתנהלת תביעה בבית המשפט לענייני משפחה באשדוד, בנוגע
6 לדירה באשדוד, בה מתגוררת המשיבה והרשומה ע"ש המבקש. בתביעה, שהגישה
7 המשיבה, היא מבקשת להצהיר כי הדירה שייכת לה, ולחייב את המבקש בסעדים כספיים.
8 קדמה לה תביעה לפינוי מושכר שהגיש המבקש נגד המשיבה (תמ"ש 2786-06-18). תביעה
9 זו נמחקה ביום 10.11.2019 לאחר שהמבקש – תושב ארה"ב - לא התייצב לדיוני הוכחות
10 ובקשותיו לדחות את הדיונים או לקיימם בהיוועדות חזותית נדחו.

11

12 2. תביעת המשיבה הוסיפה להתברר, והיא נקבעה בשעתו לשיבת הוכחות ליום 25.3.2020.
13 ביום 10.2.2020 הגיש המבקש בקשה לשחרור מהתייצבות ו/או עריכת הדיון בהשתתפות
14 המבקש בשיחת וידאו. הוא טען כי בשל מצבו הרפואי אין באפשרותו לטוס, ותמך את
15 הבקשה באסמכתאות רפואיות. נוכח מצב החירום בשל מגפת הקורונה, הדיון נדחה ליום
16 19.10.2020. בסמוך למועד הדיון הוגשה בקשה מוסכמת לדחיית הדיון והוא נדחה ליום
17 6.7.2021. סמוך לדיון המבקש שב ופנה בבקשה להשתחרר מהתייצבות ואישור השתתפותו
18 באמצעות שיחת וידאו. ב"כ המשיבה סרב לקיים את הדיון באמצעות וידאו אך הסכים
19 לדחיית הדיון.

20

21 בהחלטה מיום 4.7.2021 קבע בית המשפט כי לא קיימת הצדקה לבצע את חקירת המבקש
22 באמצעות שיחת וידאו. משכך, יש להמתין לכך שמצבו הרפואי יתייצב וישתפר והוא יוכל
23 להגיע לישראל להיחקר על תצהירו. הדיון נקבע ליום 7.3.2022 וצוין כי ככל שהמבקש לא
24 יוכל להגיע גם במועד זה, עליו להגיש בקשה מבעוד מועד ולא בסמוך לדיון.

25

בית המשפט המחוזי בבאר שבע

רמ"ש 22-01-45837 פ' נ' א'

- 1 ביום 28.12.2021 הגיש המבקש בקשה נוספת לשחרור מהתייצבות ועריכת הדיון באמצעות .3
2 שיחת וידאו. בבקשה נטען כי מצבו הרפואי של המבקש עדיין אינו מאפשר לו לטוס
3 (המבקש במצב רפואי קשה לאחר השתלת כבד שעבר בעקבות סרטן בכבד). הוא הוסיף כי
4 מגפת הקורונה בארה"ב משתוללת והיא מהווה עבורו סכנת מוות. הוא הדגיש כי אינו
5 מעוניין בדחיית הדיון, אלא בכך שעדותו תיגבה באמצעות היוועדות חזותית.
6
- 7 המשיבה התנגדה לבקשה. היא טענה כי המבקש עושה שימוש לרעה בהליכי משפט ומנצל .4
8 באופן ציני וחסר תום לב את הרצון לאפשר לו לקבל את יומו בבית המשפט, תוך פגיעה
9 קשה באינטרס המשיבה לקבל החלטה שיפוטית. המשיבה טענה כי התנהלות המבקש
10 מלמדת כי אין לו כוונה להתייצב לחקירה בבית המשפט. לגבי היוועדות חזותית, טענה
11 המשיבה כי כאשר מדובר בבעל דין ולא בעד, הנטייה היא להחמיר ולא לאפשר מסירת
12 עדות בהיוועדות חזותית, שיש בה פגיעה קשה בהתרשמות הבלתי אמצעית של בית
13 המשפט. היא טענה כי היוועדות חזותית לא תהיה אפקטיבית במקרה דנן, כאשר התובענה
14 מתבססת על אמינות גרסאות הצדדים. המשיבה טענה לבסוף כי המשך המצב הקיים
15 יגרום לפגיעה קשה באינטרס הציבורי ובאינטרס שלה לסופיות וודאות שיפוטית, בוודאי
16 נוכח גילה המופלג.
17
- 18 בית המשפט קמא החליט ביום 4.1.2022 לדחות את בקשת המבקש. נקבע כי מדובר בבעל .5
19 דין נדרש להליך ולא נמצאו נסיבות המצדיקות קיום דיון בהיוועדות חזותית, מה גם
20 שהתקנות בעניין זה חלות ביחס לעדים ולא לבעלי דין. נקבע כי על המבקש להתייצב לדיון
21 לצורך חקירתו על תצהירו וככל שלא יעשה כן ישקול בית המשפט לפעול לפי סעיף 275(2)
22 לתקנות סד"א.
23
- 24 בבקשה לרשות ערעור נטען כי החלטת בית המשפט לא נתנה ביטוי ראוי למצבו הרפואי של .6
25 המבקש, לפנדמיה העולמית ולהתפרצות זן האומיקרון. המבקש טוען כי הוא נדרש להגיע
26 פעמיים בשבוע לבית החולים למעקב רפואי ולכן אינו יכול לעזוב את מקום מגוריו.
27 נטען כי בהשתתפות המבקש בהיוועדות חזותית אין כדי לפגוע בניהולו התקין של ההליך
28 אלא דווקא לקדמו. המבקש מדגיש כי הוא מעוניין לנהל את הליך, לברר את טענות הצדדים
29 ולקבל הכרעה שיפוטית. לשיטתו, אין מניעה לפי לשון התקנות כי גם בעל דין ימסור עדות
30 בהיוועדות חזותית.
31
- 32 המשיבה מתנגדת לבקשה. היא טוענת כי המבקש אינו מאפשר את ניהול ההליך במשך .7
33 שלוש שנים, בבקשות חוזרות ונשנות לדחיית מועד דיון או לשחרור מהתייצבות או לקיום
34 חקירה באמצעות וידאו.

בית המשפט המחוזי בבאר שבע

רמ"ש 22-01-45837 פ' נ' א'

- 1 המשיבה קובלת על כך שהמבקש לא צרף תצהיר לאימות הבקשה וצרף מסמכים לא
2 קריאים הנחזים כרפואיים, משנת 2019. לטענתה, הוא לא צרף מסמכים עדכניים ולא
3 צרף תרגום לעברית ואימות קונסולרי, כמתחייב בחוק.
4
5 לגבי היוועדות חזותית, טוענת המשיבה כי מדובר בבעל דין, לגביו הנטייה היא שלא לאפשר
6 מסירת עדות בהיוועדות חזותית. לטענתה "בענייננו על אחת כמה וכמה עולה הצורך
7 בחקירה של המבקש וחקירה כאמור באמצעות כינוס ווידאו לא תהיה אפקטיבית...".
8
9 .8 לאחר בחינת טיעוני הצדדים, באתי לכלל מסקנה כי יש ליתן רשות ערעור, לדון בבקשה
10 כבערעור ולקבל הערעור, מכוח סמכותי על פי תקנות 138(א)(2) ו- (5) לתקנות סדר הדין
11 האזרחי, התשע"ט-2018.
12
13 אמנם, ככלל, ערכאת הערעור אינה מתערבת בהחלטות ביניים בעניינים דיוניים, דבר הנתון
14 לשיקול דעת רחב של הערכאה המבררת. אופן גביית עדות היא החלטה דיונית, בה תתערב
15 ערכאת הערעור רק במקרים חריגים.
16 אך במקרה שלפני אני סבורה כי אין מנוס מהתערבות, כדי לאפשר למבקש את יומו בבית
17 המשפט וקידום ההליך המשפטי לגופו, בהקדם האפשרי, לטובת כל הצדדים.
18 כידוע, רשות ערעור לגבי "החלטה אחרת", נועדה לאותם מקרים בהם החלטת הביניים
19 עשויה להשפיע באופן ממשי על זכויות הצדדים, או להביא לכך שההליך מתנהל בדרך
20 שגויה. מקרה זה מקיים אחר אמות מידה אלה, שכן בנסיבות העניין, ההחלטה שלא להתיר
21 למבקש להעיד בהיוועדות חזותית עלולה לשלול ממנו את האפשרות להתגונן מפני
22 התביעה.
23
24 .9 הסמכות להורות על מתן עדות באמצעות היוועדות חזותית עוגנה בעבר בסעיף 13(א)
25 לפקודת הראיות [נוסח חדש] ובפסיקה התגבשו כמה תנאים שבהתקיימם בית המשפט היה
26 נענה לבקשה למסירת עדות בהיוועדות חזותית (ר' למשל רע"א 3005/02 Smithkline
27 Beecham P.L.C נ' אוניפארם בע"מ, פ"ד נו(6) 865 (2002)).
28
29 תקנה 72 לתקנות סדר הדין האזרחי, התשע"ט-2018, מעגנת כיום את התנאים להתרת
30 עדות בדרך של היוועדות חזותית. בית המשפט רשאי להתיר שמיעת עדות בדרך זו אם
31 השתכנע כי התקיימו שלושה תנאים:
32 (1) הגעתו של העד לבית המשפט תקשה עליו מאוד, והוא הסכים להעיד בדרך זו.
33 (2) עדותו של העד חיונית לשאלות השנויות במחלוקת.

בית המשפט המחוזי בבאר שבע

רמ"ש 22-01-45837 פ' נ' א'

1 זהה למסירת עדות כשהעד נוכח באולם בית המשפט, אך בהפעלת שיקול הדעת האם
2 להתיר שמיעת עדות בהיוועדות חזותית, על בית המשפט לאזן בין מכלול השיקולים, כך
3 שלצד השיקול של התרשמות מיטבית מהעד, יש לשקול גם את הקשיים של העד בהגעה
4 לבית המשפט והנפקויות שיהיו לכך שהעד לא יגיע למסירת עדות בשל הקשיים הכרוכים
5 בכך.

6

7 13. במקרה שלפני, מול השיקול בדבר התרשמות מהעדות לצורך קביעת מהימנות ניצב השיקול
8 בדבר קשייו של המבקש, שסובל כאמור מבעיות רפואיות משמעותיות, זקוק למעקב רפואי
9 הדוק במקום מגוריו, ומצוי בסיכון מוגבר להתנייד ולעבור ממדינה למדינה בתקופת
10 הקורונה וגל האומיקרון בפרט. דומה כי במצב דברים זה, המבקש יתקשה מאוד להגיע
11 למסירת עדות. לא מדובר רק בהכבדה, אלא בנסיבות שלמעשה מונעות את הגעת המבקש
12 לארץ מבלי לסכן את בריאותו. לכן, דחיית בקשתו להיוועדות חזותית, שוללת ממנו למעשה
13 את האפשרות להתגונן מפני התביעה שהגישה המשיבה מבלי לסכן את בריאותו.

14

15 בהינתן האמצעים הטכנולוגיים ומשעומד המבקש בתנאים של תקנה 72(א) לתקנות,
16 המבנים את שיקול הדעת השיפוטי, עצם העובדה כי מדובר בעל דין, והעובדה
17 שהפלוגתאות בתיק הן עובדתיות, וההכרעה תתבסס, בין היתר, על ממצאי מהימנות, אינה
18 מצדיקה את דחיית הבקשה. יש לזכור בהקשר זה כי המבקש אינו בסטטוס של תובע אלא
19 בסטטוס של נתבע. באיזון בין כלל השיקולים, יש מקום לאפשר למבקש להשתתף בדיון
20 ולהיחקר על תצהירו בהיוועדות חזותית, ובלבד שיתקיימו התנאים הטכנולוגיים
21 המפורטים בתקנה 72(ב) לתקנת סד"א.

22

23

24

הערעור מתקבל אפוא.

25

המשיבה תשלם למבקש הוצאות משפט ושכר טרחת עו"ד, בסך 3,000 ₪.

26

העירבון שהפקיד המבקש יושב לו באמצעות בא כוחו.

27

28

מתירה פרסום ההחלטה ללא שמות ופרטים מזהים.

29

30

31

ניתנה היום, י"ג אדר א' תשפ"ב, 14 פברואר 2022, בהעדר הצדדים.

32

בית המשפט המחוזי בבאר שבע

רמ"ש 22-01-45837 פ' נ' א'

גאולה לרין, שופטת